

همیشه پای یک سلطان در میان است

خرد شدن استخوان مستاجران در سایه بی‌اعتنایی دولت

نسرین هزاره مقدم

«مسکن» یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های شهروندان بی‌بضاعت امروز است. همیشه و همواره این دغدغه و نگرانی وجود دارد که آیا سال بعد، توانایی مالی برای تأمین «مسکن» متناسب برای خانوار وجود دارد؛ همان مسکن متناسبی که در اصل ۳۱ قانون اساسی، تأمین آن برای مردم، به خصوص کارگران و روستائینان برعهده دولت گذاشته شده است. دغدغه مسکن در حالی نسبت به گذشته پررنگ‌تر شده که شانه خالی کردن‌های دولت از زیر بار وظایف حاکمیتی خود نسبت به گذشته، نمود پررنگ‌تری دارد. در روزهای گذشته، وزیر مسکن در مصاحبه‌ای گفت: «دولت از اول در بحث اجاره و مسکن مردم دخالت نکرده و از لحاظ حقوقی نیز این کار را نمی‌کند. ما نمی‌توانیم برای اجاره‌بهای مسکن اشخاص سقف تعیین کنیم. سقف اجاره‌بها و قیمت مسکن در بازار از ضوابط و شرایطی تبعیت می‌کند که در بازار است.»

این اظهارات در حالی عنوان می‌شود که نرخ گفته‌ی غالب کارشناسان اقتصادی، نرخ اجاره‌بها در ماه‌های گذشته، رشد چشم‌انداز در صدی را تجربه کرده است. «مهدی سلطان محمدی» از تحلیلگران ارشد حوزه مسکن معتقد است: «اجاره‌بها از دو مولفه قیمت مسکن و دیگری تورم عمومی تأثیر می‌گیرد. اگر تورم نقطه به نقطه ماهانه را در نظر بگیریم، سال گذشته تورم عمومی نزدیک به ۵۰ درصد و افزایش قیمت مسکن هم در شهر تهران بالای صد درصد بوده بنابراین به طور طبیعی اجاره هم متأثر از این دو عامل، افزایش داشته

است». تاکنون البته نرخ اجاره‌های که گزارش شده، حکایت از افزایش ۲۵ تا ۴۰ درصدی دارد که سلطان محمدی تأکید می‌کند: «با توجه به میزان تورم و رشد قیمت مسکن، چنین افزایشی قابل انتظار است.»

افزایش کرایه خانه از دستمزد جلوزد

افزایش ۴۰ درصدی اجاره مسکن در سال ۹۸، به هیچ‌وجه دور از انتظار نبود. پایان تابستان ۹۷، دبیر انجمن انبوه‌سازان مسکن و ساختمان استان تهران گفت: قیمت مسکن طی سال‌های ۹۸ و ۹۹ بین ۲۵ تا ۳۵ درصد افزایش پیدا خواهد کرد.

حال که این پیش‌بینی‌ها، درست از آب درآمده، به نظر می‌رسد افزایش اجاره‌بها، شهرنشینان مستاجر به خصوص پایتخت‌نشینان را «نقره‌داغ» کرده است. «حسام عقیابی» نایب رئیس اتحادیه مشاوران املاک، اردیبهشت ماه سال جاری گفت: پیش‌بینی من برای سال جاری این است که نرخ اجاره‌بها در شهرهای بزرگ ۳۰ درصد و شهرهای کوچک ۲۰ درصد در مقایسه با سال گذشته افزایش یابد. اگر متوسط افزایش اجاره‌بهای مسکن در سال جاری را در کلان‌شهرها ۴۰ درصد و سال گذشته را ۳۰ درصد در نظر بگیریم، تا پایان سال به طور متوسط ۷۰ درصد افزایش در اجاره‌بهای مسکن خواهیم داشت. این در حالی است که حداقل دستمزد کارگران در این بازه زمانی، ۹۵ درصد در سال ۹۷ و ۳۶٫۵ درصد در سال ۹۸ افزایش یافته که در مجموع می‌شود ۵۶ درصد؛ بنابراین از ابتدای سال گذشته تا امروز، افزایش کرایه خانه به تنهایی ۱۴ درصد از افزایش دستمزد جلوزده است!

«سلاطین آبار تمان» در تهران

در حالی کارگران شهرنشین به خصوص پایتخت‌نشین، هست و نیست خود را در معرض خطر گرانی اجاره خانه می‌بینند که به تازگی از پدیده بدیعی تحت عنوان «سلاطین مسکن» پرده برداری شده است. «فشین پروین‌پور» کارشناس اقتصادی درباره این پدیده می‌گوید: در حال حاضر بیشتر از ۵۰۰ هزار خانه خالی در تهران وجود دارد که در اختیار سلاطین آبار تمان است. در تهران فردی وجود دارد که مالک بیش از ۱۰ هزار خانه خالی است!

وی می‌افزاید: هیچ کجای دنیا، بازار مسکن مثل کشور ما نیست! دولت‌ها با استفاده از ابزار مالیاتی، قیمت مسکن را کنترل می‌کنند.

فقدان ابزار مالیاتی برای کنترل قیمت مسکن و جلوگیری از خالی ماندن آبار تمان‌های مسکونی را باید به غفلت از اصل ۳۱ قانون اساسی بیفزاییم. در حالی که دولت از برآورده کردن تعهدات خود در زمینه تأمین مسکن برای کارگران غفلت کرده، افزایش ۷۰ درصدی اجاره مسکن، هزینه‌های زندگی کارگران را به شدت متورم کرده است.

خانوارهای کارگری ساکن کلان‌شهرها و پایتخت، بخش عظیمی از درآمد خود را صرف مسکن می‌کنند، با این وجود نمی‌توانند محله و منطقه محل زندگی خود را به دلیل تورم سنگین اجاره‌بهای مسکن، برای سال‌های متعددی حفظ کنند. لاجرم «سقوط منطقه‌ای» و «پس‌از آن، حاشیه‌نشینی» نتایج ناگوار این وضعیت خواهد بود.

و امکانات لازم برای تشکیل خانواده برای همه.»

وی با استناد به این اصول که «حقوق مردم» را تشکیل می‌دهند، اضافه می‌کند: دولت در هر جامعه متولی و متصدی اداره کشور به عنوان نماینده ملت تلقی شده و مجموعه امکانات جامعه برای اجرای وظایف محوله به این نهاد واگذار می‌شود. در واقع بین دولت و ملت در تمام دنیا یک قرارداد نانوشته و در عین حال نوشته‌ای وجود دارد. این رابطه حقوقی به صورت نانوشته در ذات طبیعت خود حقی برای آحاد مردم تحت حاکمیت و تکلیفی برای دولت ایجاد می‌کند و در چارچوب عقد اجتماعی یا میثاق ملی که حقوقدانان آن را در چارچوب قانون اساسی منعکس می‌دانند، تکالیف مشخصی برای دولت تعیین می‌کند که متقابلاً به عنوان حقوق و آزادی‌های ملت از آن نام می‌برند. سوال اینجاست آیا کارگران نیز جزء این مردم تلقی می‌شوند؟ آیا نگرشی «قانون اساسی مدار» در تصمیمات تمامی دولت‌ها تاکنون در این خصوص داشته‌ایم؟ آیا قدیمی در تحقق این قوانین برداشته شده است؟ آیا تاکنون از سوی تمامی ادوار مجلس، سوالي از دولت‌ها در خصوص اجرایی شدن یا نشدن این قوانین داشته‌ایم؟

وی خطاب به وزیر مسکن که در مصاحبه‌اش، دخالت دولت در مساله مسکن را منتهی دانسته، می‌گوید: آقای وزیر مسکن! آیا این وظیفه دولت و به خصوص شما نیست که در این زمینه دخالت کنید و جلوی نشدن افشار آسیب‌پذیر را زیر بار ناخوانمردانه مسکن و اجاره‌هایش بگیرد؟ آیا عهد و میثاق‌مان را به دست فراموشی سپرده‌ایم؟ آیا وظیفه شما از صداوسیما نیز کمتر است که کمپین صاحبخانه خوب راه انداخته است؟

توفیقی تأکید می‌کند: در مورد مسکن گاهی فرد به تنهایی قادر به تأمین نیازهای اساسی خود نیست و اینجاست که اقدامات تأمینی‌جبرانی دولت‌ها با تکیه بر نظریه عدالت دولت، به صحنه آمده تا مناسبات دولت/شهروند، صیغه حمایت‌گرانه به خود بگیرد. این تأکید قانون اساسی که برای محرومان، تدابیر «تبعیض عادلانه مثبت» اندیشیده است بر این منباست که نگاه جمهوری اسلامی به مستضعفان و محرومان، سیاست‌گذاری مداخله‌گرانه حمایت‌ورزانه تأمینی بر مدار تکريم شهروندی است و متأسفانه برعکس این خط‌مشی‌گذاری مقنن اساسی، در عمل دست سودگران زمین

در حالی کارگران شهرنشین به خصوص پایتخت‌نشین، هست و نیست خود را در معرض خطر گرانی اجاره خانه می‌بینند که به تازگی از پدیده بدیعی تحت عنوان «سلاطین مسکن» رونمایی شده است

و مسکن باز گذاشته شده و نفس محرومان برای تأمین اساسی‌ترین کالای حیاتی خانواده در سینه حبس شده و مسکن کالایی دست‌نیافتنی، جز برای متمولان شده است.

۳۳ درصد هزینه‌های سبد خانوار، صرف مسکن می‌شود

رئیس کمیته دستمزد کانون عالی شوراها به «آمارها» و اطلاعات مسکن خانوارهای کارگری می‌پردازد: بر پایه آمارها ۳۳ درصد از هزینه‌های سبد هر خانوار ایرانی صرف هزینه مسکن می‌شود. این رقم در کلان‌شهرها که با توجه به گزارش مرکز آمار، مهاجرت منفی داشته‌اند گاهی به ۴۸ درصد می‌رسد. اینکه نیمی از درآمد خانوار صرف هزینه مسکنی شود که در بسیاری مواقع نیز از نظر کیفیت، متراژ و محله مورد دلخواه افراد نیست، رقم بالایی به نظر می‌رسد. بنابراین قیمت بالای مسکن بهانه خوبی به دست آن افرادی داده که شاید با مبلغی بسیار اندک‌تر از آنچه در کلان‌شهرها هزینه می‌کنند، بتوانند خانهای دلخواه در حومه شهرهای بزرگ پیدا کنند.

توفیقی ادامه می‌دهد: بر پایه آمارهای رسمی، در بین مراکز استان‌های کشور شهرهای تبریز، اصفهان، قزوین، خرم‌آباد، اراک، اهواز، زاهدان، تهران، ساری و بجنورد (با همین ترتیب) دارای خلص مهاجرت داخلی منفی بوده‌اند. در این شهرها برآیند جریان‌های مهاجرت داخلی در جهت کاهش جمعیت این شهرها عمل کرده است. گزارش اخیر مرکز آمار ایران در خصوص مهاجرت شهرهای کشور نشان می‌دهد یک سوم مراکز استان‌ها در کشور دارای خلص مهاجرت منفی هستند و این بدین معناست که افراد خارج شده بیشتر از افراد وارد شده به این شهرها هستند.

او ادامه می‌دهد: با این اوصاف، آیا باز هم دولت قصد ندارد دخالت کند؟ وظیفه دولت دخالت کند؟ از اول نیز در صدد دخالت در بحث مسکن نبود؟ آقای وزیر مسکن! این «اولی» که می‌فرمایید، مربوط به چه زمانی است؟ دهه ۶۰، ۷۰، یا...!؟

اخبار کارگری

اعتراض کارگران نیروگاه دماوند به کاهش مزایای مزدی

صبح دیروز (شنبه ۲۹ تیرماه) شماری از کارگران نیروگاه دماوند در انتقاد به کاهش مزایای مزدی و رفاهی دست‌به‌اعتراض صغی زدن. به گزارش ایلنا، این کارگران گفتند: انتظار داریم که برای مشکلات این نیروگاه به صورت ریشه‌ای چاره‌اندیشیده شود. از وقتی که نیروگاه دماوند در سال ۹۱ از سوی بنیاد شهید به یکی از بانک‌ها واگذار شد، کارگران دچار مشکل شده‌اند. اگر نیروگاه سوده‌است، کارگران هم باید از آن سهم‌ناچیزی داشته‌باشند.

طبق اظهارات کارگران، مدیریت نیروگاه دماوند اخیراً اعلام کرده قصد دارد برخی از مزایای مزدی و رفاهی کارگران را با توجه به اعمال افزایش دستمزد سالانه، کاهش دهد.

این کارگران اظهار داشتند: بودجه نیروگاه برای پرداخت حقوق و سایر مزایای مزدی کارگران در سال جاری حدوداً ۱۱۵ میلیارد تومان در نظر گرفته شده که به نسبت سال قبل که ۱۰۰ میلیارد تومان بود، تغییری نکرده است به همین دلیل مدیریت نیروگاه قصد دارد برای جبران هزینه‌های افزایش سالانه دستمزد کارگران، از سایر مزایای مزدی و رفاهی آنها کسر کند.

آنها با تأکید بر اینکه خواسته‌های مادریافت مطالبات قانونی است، افزودند: این واحد نیروگاهی حدود ۶۰۰ کارگر شاغل قرارداد دائم دارد که در حال حاضر یک ماه دستمزد آنها به تأخیر افتاده است. در عین حال انتقاد کارگران به کاهش مزایای مزدی و رفاهی همانند اضافه کاری، بیمه تکمیلی و سرویس‌های ایاب و ذهاب است که قرار است عملی شود.

علی خدایی:
عدم برگزاری شورای عالی کار، تخلف است

بیش از دو هفته‌ای است که خواستی که گروه کارگری شورای عالی کار به وزارت کار تحویل داده‌اند، می‌گذرد. با این حساب باید جلسه سه‌جانبه شورای عالی کار هر چه زودتر برگزار شود.

علی خدایی، عضو کارگری شورای عالی کار به این‌ها گفت: براساس قانون، جلسات عادی شورای عالی کار باید ماهانه برگزار شود. به‌رغم این تأکید قانونی، از ابتدای سال فقط یک جلسه شورای عالی کار داشته‌ایم که موضوع آن جلسه رانیز خود دولت تعیین کرده بود اما طبق آیین‌نامه، هر زمان ۳ نفر از اعضای شورای عالی کار، درخواست جلسه فوق‌العاده، این جلسه باید در اسرع وقت حداکثر ظرف مدت دو هفته برگزار شود.

او ادامه می‌دهد: الان بیش از دو هفته است که عضو کارگری شورای عالی کار برای برگزاری جلسه عادی و همچنین فوق‌العاده، درخواست داده‌اند اما خبری از برگزاری جلسه نیست. انتظار داریم در همین هفته جلسه برگزار شود، در غیر این صورت، تخلف صورت گرفته است. خدایی درباره موضوع جلسه می‌گوید: مهم‌ترین موضوع، بررسی راهکارهای افزایش قدرت خرید کارگران باروش‌هایی غیر از افزایش مستقیم دستمزد است. این مهم‌ترین دستور کار جلسه باید باشد. بعد از آن، پیگیری سرنوشته دستورالعمل تبصره یک ماده ۷ قانون کار است که بیش از یک سال است در شورای عالی کار تصویب و به دبیرخانه دولت ارسال شده اما همچنان معطل مانده است. موضوع دیگر، آیین‌نامه انتخاب اعضای هیات‌های حل اختلاف است.

امضای تفاهم‌نامه بین وزرای تعاون و اقتصاد

وزرای تعاون، کار و رفاه اجتماعی و امور اقتصادی و دارایی در حاشیه بیست و پنجمین نمایشگاه بین‌المللی کامپ، تفاهم‌نامه همکاری امضا کردند. به گزارش تسنیم، محمد شریعتمداری و فرهاد دژپسند به منظور گسترش همکاری‌های مشترک و در راستای بهبود سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی در زمینه تبادل داده و اطلاعات، تفاهم‌نامه امضا کردند. این تفاهم‌نامه بر تبادل داده و اطلاعات در زمینه شناسایی بهتر افسار کم‌درآمد، امور بیمه‌ای و حمایتی، جلوگیری از فرار مالیاتی و بیمه‌های تکمیل پایگاه اطلاعات مودیان مالیاتی و هدفمندسازی یارانه‌های نقدی و غیرنقدی تأکید دارد. براساس مفاد این تفاهم‌نامه، کمیته همکاری تبادل داده تشکیل خواهد شد.

دلسوزان در درون دولت یا بخش خصوصی می‌کنند. البته در عین حال که باید مسائل را در یک حالت صریح و شفاف بیان کرد، نباید برخی تلاش‌های صورت گرفته را نادیده گرفت. اگر این تلاش‌ها در دستگاه‌های مختلف هماهنگ و همسو شوند امید می‌رود که کشور در مسیر توسعه سرعت بگیرد.

آیین‌نامه‌ای مکرر در حوزه‌های مرتبط، همه این موارد عدم قطعیت را بالا می‌برد و در این صورت کار آفرین با عامل اقتصادی نمی‌تواند به خوبی برنامه تولید مشخصی داشته باشد یا بازار مشخص و مطمئنی را برای خود بسازد. وی تأکید کرد: همه نکات اشاره شده در کنار تمام تلاش‌هایی است که بعضی از

مدیر کل دفتر توسعه کار آفرینی و بهره‌وری نیروی کار: متوسط راه‌اندازی کسب و کار در ایران ۷۲.۵ روز است

مدیر کل دفتر توسعه کار آفرینی و بهره‌وری نیروی کار گفت: در حالی که برخی به واسطه رات دوروزه می‌توانند کسب و کار خود را راه‌اندازی کنند، متوسط ایجاد کسب و کار جدید در کشور ۷۲.۵ روز است.

رحیم سرهنگی در گفت‌وگو با مهر با بیان اینکه در بعد از هر یختگی بخش خصوصی متأسفانه هیچ‌کدام از نهاد‌های ایجاد شده از پارلمان بخش خصوصی گرفته تا کانون‌ها و انجمن‌های صغی نتوانستند به درستی بخش خصوصی را نمایندگی کنند، به راهکارهای رشد و بهبود فضای کسب و کار اشاره کرد و ادامه داد: به نظر می‌رسد قدم اول شفافیت این است که مشخص شود چه کسانی از چه مزایایی استفاده می‌کنند.

گویی شاخص سهولت راه‌اندازی کسب و کار در فضای رانتی و غیر سالم خیلی بهتر از فضای عمومی است، به این معنی که یک نفر می‌تواند از راه ناسالم در عرض دو روز کسب و کار خود را راه‌اندازی کند ولی متوسط راه‌اندازی کسب و کار در کشور حدود ۷۲.۵ روز است. پس باید ساختارهای مزاحم را حذف کرد و شفافیت اولین قدم است.

وی اضافه کرد: قدم دوم تعامل و گفت‌وگو صحیح بین اجزای اکوسیستم کار آفرینی کشور از جمله دولت و کار آفرینان است تا قوانین و مقررات و آیین‌نامه‌ها با تفکر آنچه به صلاح کل کشور است، نوشته شوند نه صلاح بخشی از فعالان کسب و کار. به عنوان مثال در بخش پوشاک اگر حذف تعرفه

خبر